

DEL NAIXEMENT I DE L'ENGENDRAMENT DEL REI

Ara contarem en qual manera Nós fom engenrats, e en qual manera fo lo nostre naiximent. Primerament en qual manera fom engenrats Nós. Nostre pare, lo rei En Pere, no volia veser nostra mare la reina, e esdevenc-se que una vegada lo rei nostre pare fo en Lates, e la reina, nostra mare, fo en Miravals; e venc al rei un ric hom, per nom en Guillem d'Alcalà, e pregà'l tant que el féu venir a Miravals, on era la reina nostra mare. E aquella nuit que abdós foren a Miravals, volc Nostre Senyor que Nós fossem engenrats.

E quan la reina nostra mare se sentí prenys, entrà-se'n a Montpeller, e aquí volc Nostre Senyor que fos lo nostre naiximent en casa d'aquells de Tornamira, la vespra de Nostra Dona Santa Maria Candelera.

E nostra mare, sempre que Nós fom nats, envià'ns a Santa Maria, e portaren-nos en los braces, e deien matines en l'església de Nostra Dona. E tantost com nos meseren pel portal, cantaren *Te Deum laudamus* —e no sabien los clergues que nós deguéssim entrar allí, mas entram quan cantaven aquell càntic. E puis llevaren-nos a Sant Fermí, e quan aquells qui ens portaven entraren per l'església de Sant Fermí, cantaven *Benedictus Dominus Deus Israel*. E quan nos tornaren a la casa de nostra mare, fo ella molt alegra d'aquestes pronòstiques que ens eren esdevengudes, e féu fer dotze candeles, totes d'un pes e d'una granea, e féu-les encendre totes ensems, e a cada una mes sengles noms dels apòstols,

e promès a Nostre Senyor que aquella que pus duraria, que aquell nom hauríem Nós. E durà més la de Sant Jacme, bé tres dits de través, que les altres. E per açò e per la gràcia de Déu havem Nós nom En Jacme. E així Nós som venguts de part de la que fo nostra mare, e del rei En Pere, nostre pare.

E sembla obra de Déu, car les covinençes que nostre avi havia feites d'haver aquesta per muller, tornà despuis que d'aquella natura de l'emperador Manuel e de nostre pare lo rei En Pere que per matrimoni se cobràs la fallida que en l'altre matrimoni havia estada. E aenant, nós jaent en lo bressol, tiraren per una trapa sobre nós un cantal, e caec prop del bressol, mas Nostre Senyor nos volgué estorçre que no moríssem.

Jaume I, *Llibre dels feits*, capítol v.